

AZ EURÓPAI TANÁCS

A tagállamok állam-, illetve kormányfői által alkotott Európai Tanács adja az Európai Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányvonalait. A Bizottság elnöke is az Európai Tanács – szavazati joggal nem rendelkező – tagja. Az Európai Parlament elnöke felszólal az Európai Tanács üléseinek elején. A Lisszaboni Szerződés uniós intézményé tette az Európai Tanácsot, és hosszú távú elnökséggel ruházta fel.

JOGALAP

Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 13., 15., 26. és 27. cikke, valamint 42. cikkének (2) bekezdése.

TÖRTÉNETE

Az Európai Tanács jelenleg az uniós tagállamok állam-, illetve kormányfőinek csúcstalálkozója. Az első ilyen „európai csúcstalálkozóra” 1961-ben került sor Párizsban, 1969-től kezdve a találkozók gyakoribbá váltak.

Az 1974 februárjában, Párizsban rendezett európai csúcstalálkozón született döntés arról, hogy az állam-, illetve kormányfők találkozóit attól kezdve rendszeresen, „Európai Tanács” néven kell megtartani. E találkozók során lehetőség nyílt egy általános megközelítés kialakítására az európai integrációval kapcsolatos problémák vonatkozásában, valamint az uniós tevékenységek megfelelő összehangolásának biztosítására.

Az [Egységes Európai Okmány](#) (1986) elsőként vette fel az Európai Tanácsot a közösségi szerződések szövegébe, meghatározva annak összetételét, illetve azt, hogy üléseit évente kétszer hívják össze.

Az Európai Unió intézményi keretében betöltött szerepét a [Maastrichti Szerződés](#) (1992) rögzítette.

A Lisszaboni Szerződés (hivatalos nevén: az Európai Unióról szóló szerződés, 2009) az Európai Tanácsot az EU teljes jogú intézményévé tette (13. cikk), és meghatározta feladatát, amely abban áll, hogy megadja „az Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányait és prioritásait” (15. cikk). Az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) megállapodott abban, hogy közösen szerepelnek az uniós költségvetés II. szakaszában (a költségvetési rendelet 43. cikkének b) pontja). Ez az oka annak, hogy bár az Európai Tanács és a Tanács két külön intézmény, a költségvetésnek 11 helyett csak 10 szakasza van.

SZERVEZETE

Az Európai Tanácsot a 27 tagállam állam-, illetve kormányfői, valamint a Bizottság elnöke alkotják, és saját elnöke hívja össze (az EUSZ 15. cikkének (2) bekezdése). Munkájában az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője is részt vesz. Az

Európai Parlament elnöke általában felkérést kap, hogy szólaljon fel az ülés elején (az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 235. cikkének (2) bekezdése).

Az elnököt maga az Európai Tanács választja meg, megbízatása két és fél évre szól és egyszer megújítható, és a feladata, hogy az EU-t a külvilág előtt képviselje. Az elnök szerepét az EUSZ 15. cikke határozza meg. A jelenlegi elnök, Charles Michel 2019. december 1-jén kezdte meg első hivatali idejét, és 2022 márciusában újraválasztották a 2022. június 1-jétől 2024. november 30-ig tartó második hivatali időszakra.

Az Európai Tanács általában konszenzussal hoz döntést, több fontos kinevezésről azonban minősített többséggel dönt; ezek közé tartozik saját elnökének, az Európai Bizottság elnöki tisztségére pályázó jelöltnek, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint az Európai Központi Bank elnökének megválasztása.

Az Európai Tanács általában évente legalább négy alkalommal ülésezik. 2008-tól kezdődően gyakrabban ült össze, különösen a pénzügyi válság és az azt követő euróövezeti adósságválság idején. A közelmúltban az Unióba tartó migrációs áramlás és a belső biztonsági kérdések is sokszor szerepeltek az Európai Tanács napirendjén.

2016-tól kezdődően az állam- és kormányfők „EU-27” összetételű megbeszéléseken is találkoztak, az Egyesült Királyság nélkül. Ezek a találkozók nem voltak hivatalos jellegűek egészen addig, míg az Egyesült Királyság 2017 márciusában hivatalos értesítést nem küldött arról, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikke értelmében ki kíván lépni az Európai Unióból. A bejelentést követően az EU-27-ek részvételével több hivatalos „Európai Tanács (50. cikk)” ülésre is sor került a rendszeres találkozók mellett.

Ezen túlmenően az Európai Tanács tagjai kormányközi konferenciák keretében is találkoznak: a tagállamok kormányai képviselőinek e konferenciáit az uniós szerződések módosításainak megvitatása és az azokról való megállapodás céljával rendezik. A Lisszaboni Szerződés 2009-es hatálybalépése előtt ez volt az egyedüli eljárás a szerződésmódosításra. Ma „rendes felülvizsgálati eljárás” ismeretes. A kormányközi konferencia, melyet az Európai Tanács elnöke hív össze, egyhangúlag dönt a szerződésmódosításokról.

SZEREPE

A. Az Európai Tanács helye az Unió intézményrendszerében

Az EUSZ 13. cikke szerint az Európai Tanács az Unió „egységes intézményi keretének” része. Ugyanakkor szerepe sokkal inkább az, hogy általános politikai ösztönzést adjon, mint hogy jogi értelemben vett döntéshozatali szervként működjön. Az EU számára jogi következményekkel járó határozatokat csak kivételes esetekben hoz (lásd alább a 2. pontot), de számos intézményi döntéshozatali hatáskört szerzett. Az Európai Tanács most már kötelező erejű jogi aktusokat is elfogadhat, amelyek – többek között a döntéshozatal elmulasztásának esetében is (az EUMSZ 265. cikke) – az Európai Unió Bírósága előtt megtámadhatók.

Az EUSZ 7. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza az Európai Tanácsot arra, hogy a Parlament egyetértésének elnyerését követően kezdeményezze azon tagállam egyes jogainak felfüggesztését, amely súlyosan megsérti az EU alapelveit.

B. A többi intézménnyel fenntartott kapcsolatok

Az Európai Tanács határozatait teljes mértékben függetlenül hozza, és azokhoz a legtöbb esetben sem a Bizottság kezdeményezése, sem az Európai Parlament bevonása nem szükséges.

A Lisszaboni Szerződéssel azonban továbbra is fennmarad a Bizottsággal való szervezeti kapcsolat, mivel annak elnöke az Európai Tanács szavazati joggal nem rendelkező tagja, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője pedig részt vesz a vitákban. Másrészt az Európai Tanács gyakran felkéri a Bizottságot, hogy üléseihez nyújtson be előkészítő jelentéseket. Az EUSZ 15. cikke (6) bekezdésének d) pontja értelmében az Európai Tanács elnökének az Európai Tanács minden ülését követően jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek. Az Európai Tanács elnöke emellett havonta találkozik a Parlament elnökével és a képviselőcsoportok vezetőivel is. 2011. februárjában az akkori elnök vállalta, hogy politikai tevékenységeire vonatkozóan válaszol az európai parlamenti képviselők által feltett, írásbeli választ igénylő kérdésekre. A Parlament ugyanakkor bizonyos mértékű informális befolyást is gyakorolhat azáltal, hogy elnöke jelen van az Európai Tanács ülésein, a pártvezetők pedig európai politikai családjukon belül találkozókat tartanak az Európai Tanács ülései előtt, illetve azáltal, hogy állásfoglalásokat fogad el az ülések napirendi pontjaira, az ülések kimenetelére és az Európai Tanács által benyújtott hivatalos jelentésekre vonatkozóan.

A Lisszaboni Szerződéssel további szereplőként megjelent egy új hivatal, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, aki az Európai Tanács részéről külpolitikai javaslatokat tesz, és részt vesz a külpolitika végrehajtásában. Az Európai Tanács elnökének feladata, – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője hatáskörének sérelme nélkül, – hogy biztosítsa az EU külföldi képviseletét a közös kül- és biztonságpolitikához tartozó ügyekben.

C. Jogkörök

1. Intézményi szint

Az Európai Tanács adja az Uniónak „a fejlődéshez szükséges ösztönzést” és meghatározza annak „általános politikai irányait és prioritásait” (az EUSZ 15. cikkének (1) bekezdése). Emellett minősített többséggel határoz a Tanács összetételéről és a soros elnökségek ütemezéséről.

2. Kül- és biztonságpolitikai kérdések ([5.1.1.](#)) és ([5.1.2.](#))

Az Európai Tanács meghatározza a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) elveit és az arra vonatkozó általános iránymutatásokat, valamint határoz az annak végrehajtását célzó közös stratégiákról (az EUSZ 26. cikke). Az Európai Tanács az EUSZ 42. cikkének (2) bekezdése értelmében egyhangúlag határoz arról, hogy ajánlja-e a tagállamoknak egy közös uniós védelempolitika fokozatos kialakítását.

Ha egy tagállam jelentős nemzeti politikai okokból ellenezni kívánja egy határozat elfogadását, a Tanács minősített többséggel eljárva kérheti, hogy az ügyet egyhangú határozathozatalra terjesszék az Európai Tanács elé (az EUSZ 31. cikkének (2) bekezdése). Ugyanezt az eljárást lehet alkalmazni, ha a tagállamok e területen megerősített együttműködést kívánnak létrehozni (az EUSZ 20. cikke).

Az Európa jövőjéről szóló konferencia által elfogadott 21. számú polgári ajánlás kéri az EU-t, hogy javítsa a döntéshozatal gyorsaságát és hatékonyságát, többek között a KKBP területén áttérve az egyhangúságról a minősített többségi szavazásra, valamint megerősítve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének szerepét. [A szerződések felülvizsgálatára irányuló konvent létrehozására irányuló felhívásról szóló, 2022. június 9-i állásfoglalásában](#) a Parlament az EUSZ 48. cikkében meghatározott rendes felülvizsgálati eljárás keretében szerződésmódosításokra irányuló javaslatokat nyújtott be a Tanácsnak. Az egyik fő javaslat célja, hogy a Tanácsban a határozatokat egyhangúság helyett minősített többségi szavazással hozzák meg olyan releváns területeken, mint például a szankciók elfogadása, továbbá vészhelyzet esetén. A Parlament Alkotmányügyi Bizottsága jelentést készít az uniós szerződésekben foglalt áthidaló klauzulák végrehajtásáról is, amelyben javasolja, hogy egyes kiemelt szakpolitikai területeken, például a közös kül- és biztonságpolitika területén aktiválják az áthidaló klauzulákat.

3. Gazdasági kormányzás és a többéves pénzügyi keret (TPK) ([1.4.3.](#))

Az államadósság-válság miatt 2009 óta az Európai Tanács és az euróövezeti csúcstalálkozók főszereplőkké váltak a bankrendszer globális válságából adódó negatív következmények kezelése tekintetében. Több tagállam is részesült pénzügyi mentőcsomagokban olyan eseti vagy átmeneti megállapodások révén, amelyekről a tagállamok állam-, illetve kormányfői határoztak, és amelyeket a tagállamok később ratifikáltak. 2012 óta a pénzügyi támogatást az állandó európai stabilitási mechanizmuson (ESM) keresztül folyósítják. A tagállami kormányok a Bizottság, a Parlament és az Európai Központi Bank aktív közreműködésével nemzetközi szerződést dolgoztak ki – Szerződés a stabilitásról, a koordinációról és a kormányzásról („kötségvetési paktum” néven is ismert) –, amely lehetővé teszi a tagállamok költségvetési és szociális-gazdasági politikáinak szigorúbb ellenőrzését. Ez egyre inkább kérdéseket vet fel azzal kapcsolatban, hogy milyen szerepet tölt be a Bizottság és a Parlament az euróövezet gazdasági kormányzásában.

Az Európai Tanács fontos szerepet játszik az európai szemeszter tekintetében is. Tavaszi ülésein politikai iránymutatásokat ad ki a makrogazdasági, költségvetési és strukturális reformról és a növekedésösztönző szakpolitikákról. Júniusi ülésein támogatja a Bizottság által készített és az Európai Unió Tanácsában megtárgyalt nemzeti reformprogramok értékelése nyomán születő ajánlásokat.

Emellett részt vesz a többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalásokon is, amelyek során kulcsszerepet játszik abban, hogy politikai megállapodás jöjjön létre a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet legfőbb szakpolitikai kérdéseivel, köztük a kiadások felső határával, a kiadási programokkal és a finanszírozással (a forrásokkal) kapcsolatban.

4. Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés ([4.2.6.](#) és [4.2.7.](#))

A Tanács bármely tagjának kérésére az Európai Tanács határoz arról, hogy létrejöjjön-e megerősített együttműködés valamely e területtel kapcsolatos kérdésben (az EUSZ 20. cikke). A Lisszaboni Szerződés több új áthidaló klauzulát vezetett be, amelyek

lehetővé teszik az Európai Tanács számára, hogy a Tanácsban a döntéshozatal formáját az egyhangúról a többségi szavazásra változtassa ([1.2.4.](#)).

EREDMÉNYEK

Az Európai Tanács ötéves stratégiai menetrendet (2019–2024) határozott meg, amelyben megjelölte a hosszabb távú uniós intézkedések fokozott figyelmet érdemlő, kiemelt területeit. A stratégiai menetrend mellett rövidebb távú munkaprogramjai, az úgynevezett vezetői ütemtervek meghatározzák az Európai Tanács soron következő üléseinek és a nemzetközi csúcstalálkozóknak a témáit. A [2023 februárjában közzétett indikatív vezetői ütemterv](#) például meghatározza a 2023. január és július közötti időszakra vonatkozó indikatív prioritásokat, amelyek közé tartozik különösen az Oroszország agresszív háborújára válaszul Ukrajnának nyújtott folyamatos uniós támogatás, az EU hosszú távú versenyképességének fokozása és az EU stratégiai autonómiája, többek között a biztonság és az energia területén.

A 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrend elfogadására a tervek szerint 2024 júniusában kerül sor. A megbeszélések előzetes megkezdése érdekében Charles Michel elnök az Európai Tanács 2023. júniusi ülése előtt [levelet](#) küldött, amelyben négy fő területet javasol a közelgő ülés napirendét illetően: az EU gazdasági és társadalmi alapjának megszilárdítása (zöld és digitális átállás, versenyképesség, innováció, egészségügy); az energiával kapcsolatos kihívás kezelése; az EU biztonsági és védelmi képességeinek megerősítése; valamint a világ többi részével folytatott együttműködés elmélyítése. Továbbá javasolta a migrációval kapcsolatos átfogó uniós megközelítés megerősítését.

A. Többéves pénzügyi keret

Annak érdekében, hogy segítse az EU-t a világjárvány utáni újjáépítésben, valamint hogy támogassa a zöld és digitális átállásba való beruházásokat, az Európai Tanács vezetői a [2020. július 17–21-i rendkívüli ülésükön](#) megállapodtak egy 1 824,3 milliárd EUR összegű átfogó csomagról, amely ötvözi mind a többéves pénzügyi keretet, mind pedig a Next Generation EU (NGEU) eszköz keretében tett rendkívüli helyreállítási erőfeszítéseket.

[2024. február 1-jei](#) ülésén az Európai Tanács megállapodásra jutott a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret felülvizsgálatáról. Emiatt az Európai Unió Tanácsa három jogalkotási aktust hagyott jóvá, amelyek célja a hosszú távú költségvetés megerősítése és az újonnan felmerülő kihívások kezelése. Az elfogadott csomag a pénzügyi keret módosításait, valamint az Ukrajna-eszköz és a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozását tartalmazza.

B. Kül- és biztonságpolitika

Az 1990-es évek elejétől kezdve a kül- és biztonságpolitika fontos kérdés az Európai Tanács csúcstalálkozóin. Az e területen hozott határozatok a következőket érintették:

- nemzetközi biztonság és a terrorizmus elleni küzdelem;
- európai szomszédságpolitika és az Oroszországgal fenntartott kapcsolatok;
- a földközi-tengeri országokkal és a Közel-Kelettel fenntartott kapcsolatok.

[1999. december 10–11-én az Európai Tanács Helsinkiben](#) tartott ülésén úgy határozott, hogy a KKBP-t katonai és nem katonai válságkezelési kapacitások fejlesztésével erősíti meg.

Az Európai Tanács [2017. június 22-i és 23-i brüsszeli ülésén](#) megállapodott arról, hogy az európai biztonság és védelem megerősítése érdekében állandó strukturált együttműködést (PESCO) kell indítani. A PESCO-t a 2017. december 11-i tanácsi határozat hozta létre. Az állandó strukturált együttműködésben Dánia és Málta kivételével valamennyi uniós tagállam részt vesz. A PESCO keretében jelenleg összesen 46 projekt van folyamatban.

Az Európai Tanács a fent említett, 2020. július 17–21-i rendkívüli ülésén megállapodott arról, hogy a biztonság és a védelem területén végzett tevékenységek finanszírozására költségvetésen kívüli eszközként létrehozzák az Európai Békekeretet. Az eszköz 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi felső határát 5 milliárd EUR-ban határozták meg, amelyet a többéves pénzügyi kereten kívüli, a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) elosztási kulcsán alapuló tagállami hozzájárulásokról kell finanszírozni.

Az Európai Tanács a 2022. május 30–31-i rendkívüli ülésén elítélte Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúját, és megállapodott a hatodik szankciócsomagról, amely az Oroszországból a tagállamokba szállított nyersolajra és kőolajtermékekre terjed ki. Átmeneti kivételt vezettek be a csővezetéken szállított nyersolajra vonatkozóan. A vezetők sürgették az Európai Unió Tanácsát, hogy haladéktalanul véglegesítse és fogadja el az új szankciócsomagot.

Az [Európai Tanács 2023. március 23-i ülésének](#) következtetései szerint „Az Európai Unió szilárdan és maradéktalanul kiáll Ukrajna mellett, valamint továbbra is erőteljes politikai, gazdasági, katonai, pénzügyi és humanitárius támogatást fog nyújtani Ukrajnának és népének, ameddig csak szükséges”.

C. Bővítés ([5.5.1.](#))

Az Európai Tanács az Európai Unió bővítésének minden egyes fordulója tekintetében feltételeket határozott meg. Koppenhágában 1993-ban lefektette a csatlakozások újabb hullámának alapjait (koppenhágai kritériumok). Az ezt követő években lezajlott ülések még közelebbről meghatározták a csatlakozás kritériumait, valamint az azt megelőzően szükséges intézményi reformokat.

[Az Európai Tanács koppenhágai ülésén \(2002. december 12–13.\)](#) határozott Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia 2004. május 1-jei csatlakozásáról. Románia és Bulgária 2007. január 1-jén lett az Unió tagja.

2005. október 3-án Luxembourgban a Tanács jóváhagyta a Horvátországgal és Törökországgal az Unióhoz történő csatlakozásukról folytatandó tárgyalások keretét. Horvátország csatlakozási szerződését 2011. december 9-én írták alá, a horvát csatlakozásra pedig 2013. július 1-jén került sor.

Az Általános Ügyek Tanácsa 2021. december 14-én elfogadta a [bővítési, stabilizációs és társulási folyamatokról szóló következtetéseit](#) Montenegró, Szerbia, Törökország, az Észak-macedón Köztársaság, Albánia, Bosznia-Hercegovina és

Koszovó vonatkozásában, külön-külön számba véve minden tagjelölt és potenciális tagjelölt országban elért eredményeket.

Az Európai Tanács [2022. június 23](#)-án tagjelölti státuszt adott Ukrajnának a 2022. február 28-i tagsági kérelmét követően, és felkérte a Bizottságot, hogy tegyen jelentést a Tanácsnak a tagsági kérelemről szóló bizottsági véleményben meghatározott feltételek teljesítéséről. Amint e feltételek teljes mértékben teljesülnek, a Tanács határoz a további lépésekről.

[2023. február 9-i rendkívüli ülésének](#) következtetéseiben az Európai Tanács leszögezte, hogy „elismerését fejezi ki Ukrajnának az elmúlt hónapokban általa tett, arra irányuló jelentős erőfeszítésekért, hogy teljesítse az uniós tagjelölt státusza alapját képező célokat. Üdvözi az Ukrajna által e nehéz időkben tett reformtörekvéseket, és arra ösztönzi Ukrajnát, hogy haladjon tovább ezen az úton, és teljesítse a tagsági kérelemről szóló bizottsági véleményben meghatározott feltételeket annak érdekében, hogy előrelépést tegyen a jövőbeli uniós tagság felé.”

[2023. december 14–15-i ülésén az Európai Tanács](#) úgy határozott, hogy megkezdi a csatlakozási tárgyalásokat Ukrajnával és a Moldovai Köztársasággal, Grúziának pedig megadja a tagjelölt státuszt „azzal a feltétellel, hogy megteszi a 2023. november 8-i bizottsági ajánlásban meghatározott releváns lépéseket”.

D. Az Egyesült Királyság kilépése az Európai Unióból

2018. március 23-án az EU-27 összetételű Európai Tanács (50. cikk) elfogadta az Egyesült Királysággal a brexit utáni időszakra kialakítandó viszonyrendszer keretére vonatkozó iránymutatásokat. Az iránymutatás kifejezésre juttatta az EU azon szándékát, hogy az Egyesült Királysággal a lehető legszorosabb partnerség jöjjön létre, amely egyéb szakterületek mellett a kereskedelmi és a gazdasági együttműködésre, valamint a biztonságra és a védelemre terjedne ki.

Az EU-27 összetételben üléselő Európai Tanács 2019. október 17-én jóváhagyta egyrészt a kilépésről rendelkező megállapodás módosított változatát, és másrészt a felülvizsgált politikai nyilatkozatot, amelynek szövegében az EU és az Egyesült Királyság tárgyalói még ugyanaznap állapodtak meg. A megállapodás célja annak lehetővé tétele volt, hogy az Egyesült Királyság rendezett módon lépjen ki az Európai Unióból.

Az Egyesült Királyság kérelme alapján az Európai Tanács 2019. október 29-én határozatot fogadott el az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében említett időszak 2020. január 31-ig történő meghosszabbításáról annak érdekében, hogy több idő álljon rendelkezésre a kilépésről szóló megállapodás megerősítésére. A kilépésről rendelkező megállapodás 2020. január 31-én hatályba lépett. Ez a dátum az EUSZ 50. cikke szerinti időszak végét és a 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszak kezdetét jelentette. Az Egyesült Királyság többé nem uniós tagállam, hanem harmadik ország.

E. Intézményi reformok

Az Európai Tanács Tamperében tartott ülésén (1999. október 15–16.) határozott az Európai Unió Alapjogi Chartájának kidolgozására irányuló rendelkezésekről ([4.1.2.](#)). A helsinki Európai Tanács (1999. december) a Nizzai Szerződés előkészítése céljából összehívta a kormányközi konferenciát.

A laekeni Európai Tanács (2001. december 14–15.) úgy határozott, hogy összehívja az Európa jövőjével foglalkozó konventet, amely kidolgozta a később sikertelennek bizonyult alkotmány szerződést (1.1.4.). A 2007. június 21–22-i Európai Tanács – két és fél éves intézményi patthelyzetet követően – elfogadta a Lisszaboni Szerződés 2007. december 13-i aláírásához vezető kormányközi konferencia részletes mandátumát. A szerződés 2009. december 1-jén lépett hatályba (1.1.5.). 2011. március 25-én az Európai Tanács határozatot fogadott el a 136. cikk módosításáról, amely megnyitotta az utat az Európai Stabilitási Mechanizmus létrehozása előtt, amire 2012-ben került sor.

Az Európai Tanács 2018. június 28-án [határozatot fogadott el az Európai Parlament összetételéről](#), amely lehetővé tette a tagállamok számára, hogy végrehajtsák a 2019–2024-es ciklus előtti választások megszervezéséhez szükséges nemzeti intézkedéseket^[1].

A közelmúltbeli válságok – különösen a Covid19-világjárvány és az ukrajnai háború – rávilágítottak: intézményi reformokra van szükség ahhoz, hogy sürgős helyzetekben az EU képes legyen időben és hatékonyan reagálni.

A Parlament a 2022. május 4-én elfogadott, [az Európa jövőjéről szóló konferencia eredményéről szóló állásfoglalásában](#) üdvözölte a konferencia következtetéseit és ajánlásait, elismerte, hogy ezek a [szerződések módosítását teszik szükségessé](#), és felkérte Alkotmányügyi Bizottságát, hogy az [EUSZ 48. cikkével](#) összhangban dolgozzon ki javaslatokat az uniós szerződések konvent révén történő reformjára. A Parlament 2023. június 9-én [állásfoglalást fogadott el a szerződések felülvizsgálatára irányuló konvent létrehozására irányuló felhívásról](#). Az egyik fő javaslat célja a szavazási eljárások reformja, valamint annak bevezetése, hogy a Tanácsban a határozatokat egyhangúság helyett minősített többségi szavazással hozzák meg olyan releváns területeken, mint például a szankciók elfogadása, valamint áthidaló klauzulák és vészhelyzet esetén. Az Európai Parlament 2023. július 11-én [állásfoglalást](#) fogadott el az uniós szerződésekben foglalt áthidaló klauzulák végrehajtásáról. 2023. november 22-én a Parlament [állásfoglalást](#) fogadott el a szerződések módosítására irányuló javaslatokról, amelyben sürgette az Európai Tanácsot, hogy a jogalkotási eljárások korszerűsítése érdekében hívjon össze egy konventet a szerződések felülvizsgálatára.

Eeva Pavy / Pablo Abril Marti
05/2024

---

[1] [Az Európai Tanács \(EU\) 2018/937 határozata \(2018. június 28.\) az Európai Parlament összetételének megállapításáról.](#)